

Щригелна брана – ефективен инструмент за контрол на плевелите при биологично производство на зърнено-житни култури

Проблем

Плевелите са основен проблем при биологично производство на житни култури. Най-често срещани са: див мак, ралица, лепка, лайка, различни видове великденче, подрумче, поветица, паламида, репей, тростот, балур. Заплевеляването преди началото на „вретенене“ се отразява отрицателно върху добивите, защото посевите се прореждат и се създават условия за последващо вторично заплевеляване.

Решение

Тъй като при биологичното производство не е възможно използването на хербициди, щригелната брана е ефективен директен метод за борба с плевелите. За много от фермерите в страната, тази брана е непознат инструмент, а някои имат съмнения в ефикасността на работата ѝ. Затова изпитахме ефекта от приложението на браната в 3 ферми при 3 житни култури - пшеница, спелта и лимец. В един и същ парцел имаше по 2 полета: тестово с използване на щригелна брана и контролно - без брануване.

Резултат

В началото на развитие плевелите с плитки корени успешно бяха изкоренени от браната. Други (пирей, балур, паламида) бяха контролирани до определена степен. Резултатите от опита на ФБЗ „Биоселена“ показват, че приложението на щригелната брана оказва значително влияние върху добива. Той се увеличи с 12,7 % при пшеница; 16,7 % при спелта и 23,4 % при лимец. Плевелите намаляха съответно с 51,15 %; 58,14 % и 36,37 %.

Практически препоръки

- посеете зимните зърнени култури редово със сеялка, с повишена сеитбена норма (7-10 %) през най-подходящите срокове (25 септември-5 октомври за северна България; 5-15 октомври- за южна)
- когато културата е във фаза „3-ти лист“ - контролирайте поникналите плевели с брануване;
- когато житните растения започват „братене“, използвайте отново браната.
- при първа възможност за работа напролет- бранувайте. Така разрушавате почвената кора и аерирате почвата.

Снимки 1-3: Приложение на щригелна брана при спелта, 04 април 2017 г (снимка: ФБЗ Биоселена)

Практическо тестване

За да се провери ефективността на метода във вашата ферма, препоръчваме:

- 1. Разделете площта на две полета: тестово – с използване на щригелна брана и контролно – без използване на брана
- 2. Извършвайте контрол на плевелите, както е описано по-горе.

Оценяване и споделяне на резултатите

Визуална оценка:

Отчетете развитието на зърнено-житната култура (брой растения на кв.м.) и плевелите (брой и вид на кв.м.) във фаза „3 лист“ на културата. Направете брануването в тестовото поле. След няколко дни отчетете развитието на плевелите. Същите действия направете във фаза „братене“ и при първа възможност за работа рано през пролетта (март).

Направете оценка на ефективността на метода. Документирайте двете полета с фотографии за по-късна оценка.

Количествена оценка:

За да оцените този инструмент, сравнете добивите от двата парцела (за 1 дка или 1 ха). Споделете вашия опит с други фермери, консултанти и учени!

Използвайте секцията за коментари на [платформата Farmknowledge!](#)

Ако имате някакви въпроси относно метода, моля, свържете се с автора на резюмето по електронната поща.

Допълнителна информация

Видео

- [видео](#) - Използване на брани за брани в български биологични ферми

Линкове

- [Базата данни](#) предлага практическа информация то относно управлението на плевелите при полските култури.

За този практически абстракт и OK-Net Arable

Издател:

Фондация за биологично земеделие „Биоселена“, България
4300 Карлово, ул. „Васил Караиванов“ 36
тел: 0335 9 20 38 е-мейл: headoffice@bioselena.com,
www.bioselena.com/en

IFOAM EU, Rue du Commerce 124, BE-1000 Brussels, Belgium
Phone +32 2 280 12 23, info@ifoam-eu.org, www.ifoam-eu.org

Автори: С. Апостолов, П. Киров, Н. Тихов

Контакти: s.apostolov@bioselena.com

Превод: Е. Пройнава

Езикова редакция: Ст. Апостолов

Permalink: [Orgprints.org/32614](https://orgprints.org/32614)

OK-Net Arable: Този практически абстракт бе разработен по проект Organic Knowledge Network Arable. OK-Net Arable насърчава обмена на знания сред земеделските производители, консултанти и учени, с цел

да се увеличи производителността и и качеството на полските култури, отглеждани по биологичен начин в цяла Европа. Проектът се изпълнява от март 2015 г. до февруари 2018 г.

Уебсайт на проекта: www.ok-net-arable.eu

Партньори по проекта: IFOAM EU Group (project coordinator), BE; Organic Research Centre, UK; Bioland Beratung GmbH, DE; Aarhus University (ICROFS), DK; Associazione Italiana, per l'Agricoltura Biologica (AIAB), IT; European Forum for Agricultural and Rural Advisory Services (EUFRRAS); Centro Internazionale di Alti Studi Agronomici Mediterranei - Istituto Agronomico Mediterraneo Di Bari (IAMB), IT; FiBL Projekte GmbH, DE; FiBL Österreich, AT; FiBL Schweiz, CH; Ökológiai Mezőgazdasági Kutatóintézet (ÖMKI), HU; Con Marche Bio, IT; Estonian Organic Farming Foundation, EE; BioForum Vlaanderen, BE; Institut Technique de l'Agriculture Biologique, FR; SEGES, DK; Bioselena, Bulgaria

© 2018

